

Technologie na sklizeň velké výměry

Pro hospodaření v nadmořských výškách 800 až 900 metrů je charakteristická téměř výlučně sklizeň píce z luk a údržba pastvin, a to při respektování přírodních zákonitostí. Přesně to je náplní činnosti certifikované ekologické farmy EKOCHOV CMN, spol. s r. o., zaměřené na chov masného skotu na Chomutovsku. Dohromady devět zaměstnanců se stará o 1850 hektarů luk a pastvin, které slouží jako zdroj obživy pro stádo 600 zvířat plemen limousin, charolais a masný simental.

Petr Beneš

Píce z luk se sklízí z jedné poloviny na senáž a z druhé na seno. Sklizeň začíná díky podmínkám až v polovině srpna. Vzhledem k tomu, že je třeba sklídit píci ve vysoké kvalitě z velké plochy luk v krátkém období, je nezbytným předpokladem výkonná a spolehlivá technika. „My využíváme výbornou techniku od rakouské firmy Pöttinger, která sklizeň zvládne,“ řekl spokojeně majitel Ing. František Horn. Zvláště oblíbeným strojem jsou diskové žací kombinace NovaCat. V podniku pracovaly nebo pracují již čtyři tyto stroje všech generací.

V hlavní roli žací stroje

Kariéru těchto strojů zahájil v polovině roku 2002 model NovaCat 7800 ED, menší bratr oblíbeného stroje NovaCat 8600 ED. Traktor spolu s čelně neseným žacím strojem NovaCat 306 FED a zmíněnou kombinací byl obratný a pohyblivý. Žací stroje navíc vynikají spolehlivostí a šetrným působením na píci.

■ Klíčové informace

- Certifikovaná ekologická farma EKOCHOV CMN, spol. s r. o., na Chomutovsku, zaměřená na chov masného skotu, obhospodařuje 1850 hektarů luk a pastvin.
- Pro sklizeň píce z této výměry využívá dvojici žacích kombinací firmy Pöttinger. Model NovaCat X8 ED pracuje též se zařízením Collector pro shazování posečené hmoty na řádek, což ušetří přejezdy dvou traktorů a zvyšuje čistotu píce.
- NovaCat V 10 ED má výhodu v možnosti nastavení pracovního záběru z kabiny traktoru až na hodnotu téměř deset metrů a v možnosti nastavení přítlaču z kabiny.
- Tažený obrabeč Hit 10.11 T potvrzuje pověsti o kvalitě práce rotorů Dynatech nové generace.

nost na členitých a svažitéch pozemcích velmi pochvaluje.

Vhodné řádky pro sběr lisem

Ani na nerovném povrchu luk nedochází ke ztrátám prstů, které se tak nemohou dostat do píce. Navíc rotory mají i přes svůj velký průměr schopnost rovnoměrného kopírování terénu díky svému podvozku se čtyřmi koly, výkvnému zavěšení a čelnímu kopírovacímu kolečku. Na základě velice pozitivního hodnocení

Františka Horna zaměřen na firmu Pöttinger a pečlivě sledoval, co tento specialista představí nového. S novou generací sklízňových strojů přicházel vždy ještě vyšší ovládací komfort, rozšířené možnosti doplňkové výbavy i pohodlnější nastavování stroje.

Velký pokrok u obrabečů

Markantním příkladem mohou být rotorové obrabeče píce. K obracení hmoty při sušení na seno sloužil nejprve osm rotorův obrabeč Eurohit 910 AZ v zá-

vyšších pracovních rychlostech. Spolu s rovnoměrností rozhozu a kvalitním kopírováním to vidím jako velkou přednost. Také se mi líbí, že se v průběhu práce nelámou prsty,“ potvrdil Ing. František Horn. Kvalitní kopírování nerovného terénu i s pracovním záběrem 10,6 m je dáno tím, že podvozek obrabeče se širokou nápravou má funkci snímání terénu v prostoru před nosným rámem rotorů.

Odpovídající výkonnost při obracení

S novým obrabečem není problém obrátit píci na výměře 60–70 hektarů za den v agregaci s traktorem o výkonu 80 k. Výkonnost tedy odpovídá tomu, co zvládne za den posekat žací kombinace. Hit 10.11 T firmy Pöttinger vyžaduje na traktoru dva vnější hydraulické okruhy, zato ale nabízí komfortní zvedání při otáčení na souvratích tak, že nedochází k zapichování prstů do travního drnu. Rovněž složení z pracovní do transportní polohy je rychlé a jednoduše ovladatelné, což usnadňuje

Jednoduchým povelům z kabiny mohou být oba pásy systému Collector zvednuty mimo záběr, pokud je třeba například určitě části pozemku posekat s odložením píce naširoko. Foto Petr Beneš

lostech. Podvozek může být na přání osazen širokými pneumatikami značky Vredestein.

Při sklizni na seno odkládají žací stroje píci na strniště naširoko, aby se urychlilo prosychání. Naopak při sklizni na senáž se využívá další přednosti žacích strojů Pöttinger – systému Collector.

Osvědčený recept na úspěch

Systémem Collector je na farmě vybavena žací kombinace NovaCat X8 ED s pracovním zá-

cept na úspěch Ing. František Horn.

Po zavaznutí jsou řádky sklizeny trojicí svinovacích lisů. Za rok tyto stroje zformují 13 000 balíků, z toho připadá 5000 na seno.

Příležitost pro největší žací kombinaci

„S prací žacích kombinací firmy Pöttinger jsme opravdu spokojeni,“ potvrdil s potěšením Ing. František Horn. „Proto jsme si v roce 2015 pořídili ještě další stroj stejné značky, největší pro-

V agregaci s traktorem o výkonu 80 k lze s obrabečem Hit 10.11 T firmy Pöttinger obrátit píci na výměře 60 až 70 hektarů za den. Ani při práci s dlouhou píci nedochází k jejímu zachytávání na rotory nebo ramena. Foto Petr Beneš

Tažený obrabeč Hit T využívá rotory se šesti rameny. Píce je po otočení odkládána rovnoměrně na pokos díky tvarování ramen prstů a jejich přesnému uchycení do profilů lisovaných rotorů. Foto Petr Beneš

Čelně nesený žací stroj NovaCat ED si poradí s nerovnostmi terénu i za jízdy vyšší rychlostí díky svému originálnímu zavěšení alpha-motion. Závěs kopíruje terén spolu s žací lištou a přítlak je udržován na konstantní úrovni. Foto Petr Beneš

Jakmile se zvýší výkonnost nasekávání, je třeba adekvátně zvýšit výkonnost i v následné operaci shrnování. Vzhledem ke spokojenosti se značkou Pöttinger bylo rozhodnuto u tohoto výrobce zůstat a vyvoleným typem shrnovače se stal model Eurotop 881 A. Jeho dva velké rotory formují středový řádek z pracovního záběru 7,8–8,6 m. Shrnovač je příznivě krátký, což spolu s říditelnou nápravou poskytuje vynikající manévrovatelnost. Obsluha traktoru Massey Ferguson o výkonu 80 k si tuto vlast-

byly později zakoupeny ještě další dva shrnovače Pöttinger shodného typu. Každý z nich zvládne za den nahrnout řádky na ploše čtyřicet hektarů. „Řádky od středového shrnovače jsou pěkně rovnoměrně zformované, což se pozná i na rovnoměrném plnění komory svinovacích lisů,“ zdůvodňuje svou oblibu těchto strojů Ing. František Horn.

Ještě větší pracovní záběr, a tím i produktivitu práce přinesla žací kombinace NovaCat 8600 ED, uvedená do provozu v květnu 2005. V té době byl již Ing. Fran-

tišek provedení. Protože ale požadavky na plošnou výkonnost při sušení sena rostly, byl pořízen tažený model Hit 10.11 T. A to velmi brzy poté, co s ním firma Pöttinger přišla na trh – hned v lednu 2013.

Stroj je vybaven novými rotory Dynatech, které se pyšní unikátní konstrukcí se zakřivením ramen. Zakřivení je zvoleno tak, aby prsty šetrně otočily veškerou píci. „Přestože často sklízíme dlouhou hmotu, píce se na rotorech a jejich ramenech nezachytává a neulpívá tam, a to ani při

a zrychluje přejezdy mezi pozemky. Při přejezdech je tento obrabeč stabilní, tomu napomáhá i dimenzování jeho hlavního rámu s rozměry 200 x 120 mm, vyrobeného z oceli o tloušťce šesti milimetrů.

Farma EKOCHOV CMN však obhospodařuje pozemky o velké výměře, někdy až 200 hektarů. Na nich může velký tažený obrabeč firmy Pöttinger naplno uplatnit svou vysokou plošnou výkonnost, danou velkým záběrem a možností kvalitní práce i při vyšších pojezdových rych-

běrem 8,3 m. Kombinace vystřídala v roce 2011 ve službě model NovaCat 8600 ED poté, co si tento osvědčený stroj první generace za šest let služby připsal na své konto více než šest tisíc sklizených hektarů luk v náročných podhorských podmínkách.

NovaCat X8 ED dovoluje snadné připojení shazovacích pásů. Prostřednictvím nosníku se jejich hmotnost přenáší na závěs kombinace a nikoli na žací stroje, které tak mohou kopírovat terén. Možností ukládání píce je v závislosti na technologii následně sklízň více, na farmě EKOCHOV CMN dopravníky formují středový řádek. Jejich činností se omezuje výskyt příměsí v píci a její znečištění.

Systém Collector kromě zvýšení čistoty píce také ušetří dvojici traktorů. Dopravníky svým způsobem připojení k žacím strojům nijak neomezují jejich schopnost kopírování terénu, která je na velmi dobré úrovni. Obsluha traktoru je zodpovědná do té míry, že pravidelně provádí změny v nastavení přítlaču na travní drn, aby sklizeň probíhala bez jeho poškozování a bez znečišťování hmoty,“ prozrazuje svůj re-

vedení NovaCat V 10 ED. Čelně nesený žací stroj je opět v závěsu alpha-motion, ale tentokrát s větším pracovním záběrem.

NovaCat V 10 ED má výhodu v možnosti nastavení pracovního záběru z kabiny traktoru v intervalu od 8,76 do 9,98 m. Aby bylo zaručeno lepší překryvání záběrů s čelně neseným žacím strojem v průběhu zatáčení, je traktor v předním závěsu osazen strojem NovaCat 351 F ED se záběrem 3,46 m. Úkolem této kombinace je posekat louky v případě jejich sklízň na seno. V praxi se využívá jak regulace pracovního záběru z kabiny, tak i nastavení přítlaču pomocí elektrohydrauliky.

„Nastavování hydropneumatického odlehčení žacích strojů u kombinace V 10 ED funguje velice dobře a je to užitečné řešení,“ vyjádřil se Ing. František Horn. „Zároveň musím ocenit i kvalitu nožů, které u všech žacích strojů Pöttinger vydrží dlouho, alespoň 400 hektarů.“ Díky tomu lze strávit více času prací a méně vlastní údržbou.

Žací kombinace firmy Pöttinger jsou agregovány s traktory o výkonu 191 kW/260 k, s nimiž pracují při spotřebě paliva 5,4 l/h.

Širokozáběrové tažené obrabeče píce Hit T firmy Pöttinger jsou nejenom středem pozornosti při polních předváděcích akcích, ale dočkaly se také zaslouženého ohlasu v praxi. Foto Petr Beneš

Dopravníkový systém Collector, využívaný při sklizni luk na senáž na pozemcích farmy EKOCHOV CMN, uspoří přejezdy dalších dvou traktorů, a zároveň snižuje znečištění píce a odol cenných částí rostlin. Foto Petr Beneš